δήξουν ἀπάνω. Μὰ εἶχε μαζύ του καὶ τὸ λοχία Ρυπέρ. Ἡ σωτηρία καὶ τῶν δυὸ ἦταν ἀδύνατη.

Μιὰ φριχτὴ σκέψι πέρασε τότε ἀπ' τὸ μυαλό του.

Μηχανικά, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνη, ἔφερε τὸ χέρι στὴν τσέπη του γιὰ νὰ πάρη τὸ μαχαῖρι του...

Γιατὶ νὰ διακινδυνέψη αὐτὸς τὴ ζωή του χάριν ἑνὸς ἄλλου, ὁ ὁποῖος θὰ ξεψυχοῦσε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, ἂν δὲν εἶχε κιόλας ξεψυχήσει;

Ἀλλὰ ἡ συνείδησί του ἔδιωξε ἀμέσως αὐτὴ τὴ σκέψι, ἡ ὁποία τοῦ φάνηκε ἄνανδρη.

— Ὄχι! εἶπε ἀποφασιστικά. Ἂς σωθῆ ὁ λοχία... Ἐγὼ ἄλλωστε δὲν ἔχω κανένα στὸν κόσμο....

Ἔβγαλε τὸ μαχαῖρι του κι' ἄρχισε νὰ κόβη τὸ σχοινί, μὲ τὸ ὁποῖο ἦταν δεμένος. Ἔτσι τὸ βάρος θ' ἀλάφρωνε καὶ θὰ τραβοῦσαν ἀπάνω τὸ λοχία, χωρὶς κίνδυνο....

Τὴν τελευταία αὐτὴ στιγμή, ὁ ὑπολοχαγὸς Ἀρμὼν ἔκλεισε τὰ μάτια του κι' ἄρχισε νὰ ψιθυρίζη μιὰ προσευχή. Τὸ σχοινὶ ποὺ τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὴ μέση, εἶχε κοπεῖ ὁλόκληρο σχεδόν. Συχρόνως ξέσφιξε τὰ χέρια του ἀπ' τὸ σχοινὶ ποὺ τραβοῦσαν οἱ σύντροφοί του καὶ κατρακύλησε στὴ τρομερή, χιονοσκέπαστη ἄβυσσο, ἀφίνοντας μιὰ κραυγὴ λαχτάρας καὶ τρόμου!....

Οἱ στρατιῶτες ἀπὸ πάνω ξαφνιάστηκαν. Τράβηξαν γρήγορα—γρήγορα τὸ σχοινὶ καὶ μονάχα ὅταν ἀνέβασαν τὸ λοχία στὴν κορφὴ τῆς χαράδρας, κατάλαβαν τί εἶχε συμβεῖ... Μὲ σφιγμένη τὴν καρδιά, μὲ βουρκωμένα τὰ μάτια κύτταζαν βουβοὶ στὸ βάθος τῆς χαράδρας. Ἐκεῖ κάτω βρίσκοταν νεκρὸς ἴσως ὁ ὑπολοχαγὸς Ἀρμών.....

Τὸ σχοινὶ δὲν ἦταν πειὰ κατάλληλο γιὰ νὰ κατέβουν καὶ νὰ τὸν ἀνασύρουν. Ἔπρεπε νὰ γυρίσουν στὸν καταυλισμό τους καὶ νὰ πάρουν ἄλλο, κουβαλῶντας μαζύ τους καὶ τὸ λοχία τους, ποὺ δὲν εἶχε συνέρθει ἀκόμα. Ὡστόσο, δὲν ἐδίσταναν. Ἔφυγαν γιὰ τὸν καταυλισμὸ καὶ ξαναγύρισαν στὴ χαράδρα, χωρὶς νὰ σταθοῦν στιγμή. Ὁ δεκανέας Κρεμπὲ κατέβηκε τώρα γιὰ νὰ σώση τὸν ὑπολοχαγό του καὶ τὸ κατάφερε, ὄχι καὶ πολὺ δύσκολα. Μ' ἀλλοίμονο!... Ὁ ὑπολοχαγὸς Ἀρμὼν ἦταν νεκρός!... Εἶχε χτυπήσει πέφτοντας στὶς ἐξοχὲς τοῦ βράχου κι' εἶχε πάθει διάρρηξι τοῦ κρανίου... Τὸν ἔθαψαν στὴν ἄκρη τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ γκρεμοῦ, κάτω ἀπ' τὰ αἰώνια χιόνια, μέσα στὴ λευκὴ σιωπὴ τῆς ἐρημιᾶς....

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ

Γιὰ τὴ γνωστοτάτη παροιμία: «Τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι ξέρει κι' ἄλλο μονοπάτι», ὑπάρχει ἡ ἑξῆς παλιὰ παράδοσι:

Μιὰ μέρα ἕνας κλέφτης Ἀρβανίτης περνοῦσε ἀπὸ ἕνα χριστιανικὸ μοναστῆρι, μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ ὁποίου στεκόταν ἕνας καλόγερος.

Ὁ Ἀρβανίτης ἀγριοκύτταξε τὸν καλόγερο καὶ τοῦ φώναξε:

Τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι
πῶχει σπάθα καὶ κοντάρι
καὶ χαντζάρι στὸ ζωνάρι,
μὲ ποιὸν πρέπει νὰ τὰ βάλη;

Τότε ὁ καλόγερος, χωρὶς νὰ τοῦ ἀπαντήση, τὸν ἅρπαξε ἀπ' τὴ μέση, τὸν ἔρριξε κάτω καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ξύλο, ποὺ τὸ θυμόταν σ' ὅλη τὴ ζωή του.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ ξυλοφόρτωμα, ὁ Ἀρβανίτης κίνησε κι' ἔφυγε τρομαγμένος.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε ὅμως, εἶδε ἀπὸ μακρυὰ ἕνα καμμένο κούτσουρο καὶ τὸ πέρασε κι' αὐτὸ γιὰ καλόγερο.

— Νὰ περάσω, καλόγερε; τοῦ φώναξε.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κούτσουρο δὲν ἀπαντοῦσε κι' ὁ Ἀρβανίτης φοβόταν μὴν πάθη τὰ ἴδια, ἔκρινε φρόνιμο ν' ἀλλάξη δρόμο, λέγοντας:

Τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι
ξέρει κι' ἄλλο μονοπάτι.

Κι' ἀπὸ τότε ἡ φράσι ἔμεινε στὸ λαό μας ὡς παροιμία.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ

Ὦ τῶν θηρίων δαμαστά, μεγάλε ἀρκουδιάρη,
κάνε μου αὐτὴ τὴ χάρι:
Ἢ δῶσε μου τὸ ρόπαλο ὅπου βαστᾶς μαζύ σου
ἢ πάρε τὴν... ἀρκούδα μου καὶ δός μου τὴ δική σου!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἀναμεσα στοὺς λύκους. Ἕνα δρᾶμα στὰ Καρπάθια. Ὁ πιστὸς ὑπηρέτης. Ἡ παρακιτήσεις τοῦ Γκοζλὰν. Πῶς γιατρεύονται οἱ ρευματισμοί. Ἕνα περίεργο.... φάρμακο. Τὸ κεντρὶ τῶν σφηκῶν. Πῶς καὶ πότε ἀνακαλύφτηκε ὁ καφές.

Κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ ἔτους 1776, ὁ κόμης καὶ ἡ κόμησσα Ποδόσκι ἐταξείδευαν ἀπὸ τὴ Βιέννη στὴν Κρακοβία.

Στὸ ἁμάξι δὲν ἦσαν παρὰ αὐτοὶ οἱ δυὸ κι' ἕνας πιστὸς ὑπηρέτης, τὸν ὁποῖον ὁ κύριός του δὲν ἄφανε ποτὲ ἀπὸ κοντά του.

Καθὼς ἐπήγαιναν ὅμως, μιὰ ἀγέλη λύκων, ἀπὸ κεῖνες ποὺ κατεβαίνουν μὲ τέτοιον καιρὸ ἀπ' τὰ Καρπάθια, τοὺς ἀντελήφθη κι' ἄρχισε νὰ τοὺς καταδιώκη.

Τὸ ἁμάξι ἔτρεχε γρηγορα ὁπωσδήποτε, ἀλλὰ τὰ θηρία ἔτρεχαν ἀκόμη γρηγορώτερα καὶ σὲ λίγο τοὺς εἶχαν φτάσει.

Τότε ὁ ὑπηρέτης πρότεινε νὰ ἀπολύσουν τὸ ἕνα ἄλογο καὶ νὰ το ἀφήσουν στοὺς λύκους, γιὰ νὰ καταπραῦνουν κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν πεῖνα τους.

Τὸ δυστυχισμένο ζῶο ἀφέθηκε πράγματι ἐλεύθερο καὶ σὲ λίγο εἶχε κατασπαραχθεῖ ἀπὸ τὰ πεινασμένα θηρία, τὰ ὁποῖα ἔτρεξαν πάλι πίσω ἀπὸ τὴν ἅμαξα, ζητῶντας καινούργιο θῦμα.

Ὁ ὑπηρέτης, βλέποντας ὅτι ἐκινδύνευαν τώρα ὅλοι τους ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, γύρισε στὸν κύριό του καὶ τοῦ εἶπε:

— Μονάχα μ' ἕνα μέσον ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ σωθῆτε: Ἂν δηλαδὴ ἀφεθῶ ἐγὼ νὰ μὲ φᾶν οἱ λύκοι! Καὶ θὰ τὸ κάνω μὲ μεγάλη προθυμία, ἂν θελῆστε νὰ μοῦ ὁρκιστῆτε, ὅτι θὰ φροντίσετε γιὰ τὴν οἰκογένειά μου!

Ὁ κόμης, βλέποντάς τον ἀμετάπειστο, ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ δώση τὴν ὑπόσχεσι ποὺ ζητοῦσε.

Καὶ ἔτσι ὁ ἀτυχὴς ὑπηρέτης πήδησε ἔξω ἀπ' τὸ ἁμάξι κι' ἔγινε βορὰ τῶν λύκων, σώζοντας τὴ ζωὴ τῶν κυρίων του, τοὺς ὁποίους τὸ δεύτερο ἄλογο ἔφερε σὲ κάμποση ὥρα σχεδὸν μισοπεθαμένους στὴν πόλι.

* * *

Ὅταν ὁ μυθιστορηματογράφος Λεὸν Γκοζλὰν ἦταν πρόεδρος τοῦ «Συλλόγου τῶν Λογίων», ὁσάκις τοῦ ἔφερναν καμμιὰ ἀντίρρησι, ἔσπευδε νὰ ὑποβάλη τὴν παραίτησί του, τὴν ὁποία μετὰ πολλὲς παρακλήσεις δεχόταν στὸ τέλος νὰ ἀποσύρη.

Αὐτὸ ἔδωσε ἀφορμὴ σὲ κάποιον ἀπ' τοὺς συναδέλφους του νὰ πῆ στὴν κηδεία του τὸ ἑξῆς ἔξυπνο:

— Δὲν πέθανε, κύριοι! Ἔδωσε τὴν παραίτησί του ἀπὸ τὴ ζωή!

— Ἀλλοίμονο, φίλε μου! τοῦ ἀπάντησε ὁ διπλανός του. Εἶνε ἡ μόνη παραίτησι ποὺ δὲν θὰ μπορέση νὰ ἀποσύρη ὁ μακαρίτης!...

* * *

Ἰδοὺ τί διηγεῖται σ' ἕνα Γαλλικὸ ἰατρικὸ περιοδικὸ κάποιος Γάλλος γιατρὸς μὲ τὴν ὑπογραφή του:

«Ὑπέφερα, γράφει, πολὺ ἀπὸ ρευματισμούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν μποροῦσαν νὰ μὲ ἀπαλλάξουν οὔτε τὰ λουτρά, οὔτε κανένα ἄλλο μέσον θεραπείας. Ἔξαφνα μιὰ μέρα μὲ τσίμπησε στὸ δεξί μου χέρι μιὰ σφῆκα. Τότε ὁλόκληρος ὁ βραχίων μου φλογίστηκε καὶ πρίστηκε, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὁ πόνος τοῦ ρευματισμοῦ ἐξαφανίστηκε γιὰ πάντα.

Τὴν ἄλλη μέρα, παίρνοντας θάρρος ἀπ' τὸ τυχαῖο αὐτὸ περιστατικό, σινέλαβα μερικὲς σφῆκες, τὶς ὁποῖες ἔβαλα νὰ μοῦ κεντρίσουν τὸ πόδι ποὺ πονοῦσε ἐπίσης. Καὶ ἀληθῶς ἡ μέθοδός μου ἀποδείχτηκε ἀποτελεσματικωτάτη, γιατὶ ἀμέσως καὶ οἱ πόνοι μοῦ πέρασαν καὶ τὴν ἐλευθερία τῶν κινήσεων ἀπέκτησα, τὴν ὁποία μέχρι τότε ἐστερούμην. Ἔκτοτε λοιπόν, ὁσάκις αἰσθανθῶ τὴν παραμικρὴ ἐνόχλησι, πιάνω μιὰ σφῆκα, τὴ βάζω ἐπάνω στὸ πόδι ἢ στὸ χέρι μου καὶ ὁ πόνος τοῦ ρευματισμοῦ γιατρεύεται ἀμέσως».

Λοιπόν; Πάσχετε ἀπὸ ρευματισμούς; Ἀφῆστε τοὺς γιατροὺς καὶ ριχτῆτε στὶς σφῆκες...

* * *

Σύμφωνα μὲ τὰ χρονικὰ τῶν Μωαμεθανῶν, ὁ καφὲς ἀνεκαλύφθη στὰ 1258 ἀπὸ ἕναν δερβίση, ὀνόματι Χοῦδσι Ὀμέρ. Ὁ δερβίσης αὐτὸς εἶχε διωχτεῖ ἀπὸ τὸ τζαμί του καὶ εἶχε καταφύγει σ' ἕνα ἔρημο μέρος. Ἐκεῖ γιὰ νὰ συντηρηθῆ, ἀναγκάστηκε νὰ φυτεύη καὶ νὰ καλλιεργῆ διάφορα φυτά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν καφέ. Καὶ ἔτσι ὁ καφὲς διαδόθηκε σ' ὅλον τὸν κόσμο, ἀφοῦ προηγουμένως εἰσήχθη στὴν Ἀραβία.